

στενός του φίλος, ἐγνωρίζατε ποῦ μετέβαινε κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν μὲ τὸν ἐλεεινὸν ἐκείνον καιρὸν.

[Ἐπεται τὸ τέλος].

Π. Σ.

ΑΙΜΙΔΙΟΥ ΖΩΛΑ

Ο ΝΑΝΤΑΣ

Λιγύημα

Α'

Ὁ Ναντὰς ἀπὸ τῆς ἐκ Μασσαλίας ἀφιξέως αὐτοῦ κατ'ἔχει εἰς δωμάτιον ἀνωτάτου πατώματος οἰκίας τινὸς κειμένης ἐν ὁδῷ Αἰλῆς, παρὰ πλεύρῳ τοῦ μεγάρου τοῦ βαρόνου Δανθιλιέ, μέλους τοῦ συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἡ οἰκία αὕτη ἀνήκειν εἰς τὸν βαρόνον, ὅστις εἶχεν ἀνοικοδομήσει αὐτὴν ἐπὶ ἀρχαίων ἀμαξοστασιῶν. Ὁ Ναντὰς ἐκεῖθεν ἠδύνατο νὰ παρατηρῇ γωνίαν τινὰ τοῦ κήπου τοῦ μεγάρου, ὅπου δένδρα ἐπήρατα ἔριπτον τὴν σκιάν των. Πέραν, ὑπεράνω τῶν χλοερῶν κορυφῶν, διηνοίγετο διάστημα πρὸς τοὺς Παρισίους, ἔβλεπε τὸν Σηκουάναν, τὸ Κεραμεικόν, τὸ Λούβρον, τὴν σειρὰν τῶν κρηπίδων, ὁλόκληρον θάλασσαν στεγῶν, καὶ μακρὰν ἔτι, μακρὰν μέχρι τοῦ Λασέζ.

Τὸ δωμάτιον ἦτο μικρόν, ἔχον παράθυρον ἐντὺς ἀρδωσίας λίθου. Τὰ ἐπιπλά τοῦ Ναντὰς ἦσαν ἀπλᾶ, μία κλίνη, τράπεζα καὶ καθίσμα. Ἐκράτει τὸ δωμάτιον τοῦτο διὰ τὸ εὖνον καὶ εἶχεν ἀποφασίσει νὰ μείνῃ ἐκεῖ ἐν ὅσῳ δὲν εὕρισκε θέσιν τινὰ. Ὁ ρυπαρὸς χάρις, τὸ μελανὸν φάτνωμα, ἡ ἀθλιότης καὶ γυμνότης τοῦ δωματίου τούτου, ὅπερ οὔτε ἐστὶν εἶχε, δὲν ἐλύπουν αὐτόν. Ἀπ' οὗτο ἐκοιμάτο κατέναντι τοῦ Λούβρου καὶ τοῦ Κεραμεικοῦ, συνέκρινεν ἐκυτὸν πρὸς στρατηγὸν ὅστις μένει τὴν νύκτα ἐν ἀθλίῳ οἰκίσκῳ, εἰς τὰ ἄκρα ὁδοῦ τινος, πρὸ πλουσίας καὶ ὑπερμεγέθους πόλεως, ἣν τὴν ἐπαύριον ἐξ ἐφόδου θὰ καταλάβῃ.

Ἡ ἱστορία τοῦ Ναντὰς ἦτο βραχεῖα. Υἱὸς κτίστου ἐν Μασσαλίᾳ, ἤρξατο τῶν σπουδῶν αὐτοῦ εἰς τὸ Λυκεῖον τῆς πόλεως ταύτης, παρὰ κινούμενος ὑπὸ τῆς φιλοδόξου ἀγάπης τῆς μητρός του, ἥτις ὄνειροπόλει νὰ καταστήσῃ αὐτὸν ἐπίσημον. Οἱ συγγενεῖς πάντες εἶχον μοχθήσει, ὅπως συμπληρώσῃ τὰς ἐν τῷ Λυκείῳ σπουδὰς. Εἴτα ἡ μήτηρ ἀπέθανεν, ὁ δὲ Ναντὰς ἠναγκάσθη νὰ καταλάβῃ μικρὰν θέσιν παρὰ τινι ἐμπόρῳ, ὅπου ἐπὶ δώδεκα ἔτη διήγαγε βίον, ἡ μονοτονία τοῦ ὁποῦ συνεισέταρασεν αὐτόν. Πρὸ πολλοῦ θὰ εἶχε φύγῃ ἂν μὴ τὸ οὐκὸν καθήκον συνεκράτει αὐτόν ἐν Μασσαλίᾳ παρὰ τῷ πατρί, ὅστις εἶχε καταπέσει ἐξ οἰκοδομῆς καὶ καταστῇ ἀνάπηρος. Τότε αὐτὸς ἔπρεπε νὰ φροντίσῃ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ οἴκου. Ἀλλ' ἐν ἐσπέρας εὗρε τὸν κτίστην νεκρὸν καὶ πλησίον του θερμὴν εἰσέτι τὴν καπνοσύριγγά του. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐπώλησε τὰ εὐτελῆ πράγματα τοῦ οἴκου

καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Παρισίους ἔχων διακόσια φράγκα.

Ὁ Ναντὰς εἶχε κληροδοτήσῃ ἐκ τῆς μητρός του ἐπίμονον φιλοδοξίαν πρὸς τὸ ὑψωθῆναι. Εἶχε τὴν ἀπόφασιν ταχεῖαν, καὶ σοβαρὰν τὴν θέλησιν. Νεώτατος ἔτι ἔλεγεν ὅτι ἦτο δύναμις. Πολλὰκις ἐσκωποῦν αὐτὸν ὁπότεν ἀφίετο εἰς ἐξομολογήσεις καὶ ἐπανελάμβανε τὴν προσφιλῆ αὐτοῦ φράσιν: «εἶμαι δύναμις», φράσιν, ἥτις κατ'ἔντα κωμικὴ πλέον, ὁπότεν ἦτο περιβεβλημένος διὰ τῆς πενιχρᾶς μελανθῆς ἐπιγονατίδος του, τετριμμένης κατὰ τοὺς ὧμους, καὶ τῆς ὁποίας αἱ χεῖριδες δὲν ἐκάλυπτον τοὺς καρπούς τῶν χειρῶν. Μικρὸν κατὰ μικρὸν παρέδωκεν ἐαυτὸν εἰς τὴν δύναμιν ταύτην, αὐτὴν μόνον ἐν τῷ κόσμῳ ἔβλεπε, πεποιθὼς ὅτι οἱ ἰσχυροὶ εἶνε καὶ οἱ νικηταί. Κατ' αὐτόν ἡ θέλησις ἦτο δύναμις, τὰ λοιπὰ ἦσαν μηδέν.

Τὴν Κυριακὴν, ὁπότεν περιεπάτει μόνος εἰς τὰ θερμὰ περὶ χωρὰ τῆς Μασσαλίας, ἠσθάνετο ἐαυτὸν μεγαλοφυᾶ. Εἰς τὰ βῆθη τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ὑπῆρχεν ἔνστικτόν τι, ὅπερ ὤθει αὐτόν πρὸς τὰ ἐμπρός. Καὶ ἐπέστρεφεν ὅπως φάγῃ γαιώμαλα μετὰ τοῦ ἀσθενοῦς πατρός του, λέγων καθ' ἐαυτόν ὅτι θὰ ἤρχετο ἡμέρα, καθ' ἣν θὰ ἐλάμβανε καὶ οὗτος μέρος ἐν τῇ κοινωνίᾳ ταύτῃ, ἐν τῇ ὁποίᾳ τριακονταετῆς ἤδη δὲν εἶχε θέσιν. Δὲν ἦτο τοῦτο ποταπὴ ἐπιθυμία καὶ ὀρεξίς πρὸς ἡδονὰς χυδαίας, ἀλλ' ἦτο αἰσθημα καθαρότατον διανοίας καὶ βουλήσεως, αἵτινες μὴ ἔχουσαι θέσιν, ἤθελον ν' ἀνέλθωσιν ἡρέμα κατὰ φυσικὴν ἀνάγκην λογικῆς.

Ὁ Ναντὰς μόλις ἔθεσε τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ Παρισίαν, ἐνόμισεν ὅτι ἤρκει νὰ ἐκτείνῃ τὰς χεῖρας ὅπως εὕρῃ θέσιν ἐπαξίαν αὐτοῦ. Πάραυτα ἐτέθη εἰς ἔργον. Ἐφερὲν ἐπιστολὰς συστατικὰς, ἃς ἐνεχείρισε, πρὸς τοῦτοίς δὲ ἀπετάθη καὶ εἰς συμπατριώτας πρὸς ὑποστήριξιν. Μὴν ὅμως εἶχε παρέλθει χωρὶς οὐδὲν ἀποτέλεσμα νὰ ἐπέλθῃ αἱ περιστάσεις ἦσαν δυσχερεῖς, ἔλεγον. Ἄλλοι ὑπισχνοῦντο αὐτῷ χωρὶς νὰ τηρῶσι τὰς ὑποσχέσεις των. Ἐν τούτοις τὸ μικρὸν βαλάντιον αὐτοῦ ἐξηντλεῖτο καὶ σχεδὸν εἰκοσι φράγκα τῷ ἔμεινον. Μὲ τὸ εὐτελὲς τοῦτο χρηματικὸν ποσὸν συνετηρήθη ἕνα εἰσέτι μῆνα, τρώγων μόνον ἄρτον, διατρέχων τοὺς Παρισίους ἀπὸ πρωῒας ἕως ἐσπέρας, ἐπιστρέφων ὅπως κατακλινθῇ ἀνευ φωτός, κεκοπιακῶς, τὰς χεῖρας κενὰς ἔχων. Δὲν ἀπεθάρρυνετο μόνον ὑπὸ λαθραίας ὀργῆς κατελαμβάνετο. Ἡ εἰμαρμένη ἐφαίνετο αὐτῷ ἄλογος καὶ ἀδίνος.

Ἐν ἐσπέρας, ὁ Ναντὰς ἐπέστρεψεν ἐν τῷ δωματίῳ του νῆστις. Τὴν προτεραιάν εἶχε γευθεῖ τὸ ὑστατον τεμάχιον τοῦ ἄρτου του. Δὲν εἶχε πλέον χρήματα οὔτε φίλον, ὅπως δανεισθῇ. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ψυχρὰ βροχὴ ἑμάστιζε τοὺς Παρισίους. Τὰς ὁδοὺς εἶχε πλημμυρῆσαι ποταμὸς βορβόρου. Ὁ Ναντὰς, μέχρις ὁστέων βεβρεγμένος, εἶχε μεταβῆ εἰς Βερσὺ καὶ εἰς Μονμάρτ, ὅπου εἶχον ὑποδείξει αὐτῷ

ἐργασίας. Ἀλλ' εἰς Βερσὺ ἡ θέσις εἶχε καταληφθεῖ, εἰς δὲ Μονμάρτ δὲν ἤρρεσεν ὁ χαρακτήρ τῆς γραφῆς αὐτοῦ. Ἦσαν αὐταὶ αἱ δύο τελευταῖαι ἐλπίδες του. Θὰ ἐδέχετο οἰανδῆποτε θέσιν, βέβαιος ὢν ὅτι ἐν πρώτῃ εὐκαιρίᾳ θὰ ὑψωθῇ. Ἄρτον μόνον κατὰ πρῶτον ἐζήτει, τὰ μέσα τῆς ἐν Παρισίοις συντηρήσεως, γῆπεδον οἰονδῆποτε, ὅπως κατόπιν οἰκοδομήσῃ λίθον πρὸς λίθον. Βραδέως διηυθύνθη ἀπὸ Μονμάρτ πρὸς τὴν ὁδὸν Αἰλῆς, πλήρης πικρίας. Ἡ βροχὴ εἶχε παύσει πίπτουσα, πληθὸς δὲν πολυάσχολον ὤθει αὐτόν ἐν τοῖς πεζοδρομίῳ. Ἔστη πρὸ καταστήματος ἀργυραμοιβοῦ τινος ἐπὶ πολλὰς στιγμὰς· πέντε φράγκα ἤρκεον αὐτῷ ἴσως ὅπως κατατῇ κύριος παντός τοῦ κόσμου τούτου· διὰ πέντε φράγκων δύναται τις νὰ συντηρηθῇ ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας, καὶ εἰς διάστημα ὀκτὼ ἡμερῶν πολλὰ κατορθοῦνται. Ἐνῷ ἐρέμβαζεν οὕτω, ἀμαξὰ περῶσα κατελάσσωσεν αὐτόν καὶ ἐπὶ τοῦ μετώπου του ἔπεσε βόρβορος, δν ἀπῆλειψε. Τότε ἔσπευσε τὸ βῆμα, συσφίγγων τοὺς ὀδόντας, καὶ κατελήφθη ὑπὸ τῆς ἀγρίας ἐπιθυμίας, ὅπως ἐπιπέσῃ διὰ τῶν γρόνθων του κατὰ τοῦ πληθους ἐκείνου, ὅπερ ἔφραττε τὰς ὁδοὺς· οὕτω θὰ ἐξεδικεῖτο ἐκ τῆς ἀνοησίας τῆς εἰμαρμένης. Ἐν ὁδῷ Ρισελιὲ ὀλίγου δεῖν λεωφορεῖον κατεπλάκωνεν αὐτόν. Εἰς τὸ μέσον τοῦ Ἱπποδρομίου, ἔριψε πρὸς τὸ Κεραμεικὸν ζηλότυπον βλέμμα. Ἐπὶ τῆς γεφύρας τῶν Ἀγίων Πατέρων, παιδίσκη, καλῶς ἐνδεδυμένη, ἠνάγκασεν αὐτόν νὰ ἐκτραπῇ τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ἣν ἀκριβῶς ἐβαδίζεν ὡς σύαγρος ὑπὸ τῶν κυνῶν προσβεβλημένος· ἡ παρέκκλισις αὕτη τῷ ἐφάνη τὸ ἄωτον τῆς ταπεινώσεως. Καὶ τὰ παιδιὰ λοιπὸν εἰσέτι! Τέλος ἀφικόμενος ἐν τῷ δωματίῳ του, ὡς ἐπιστρέφει τὸ πληγὲν ζῶον εἰς τὴν φωλεὰν ὅπως ἀποθάνῃ, ἐρίφθη βαρὺς ἐπὶ τοῦ καθίσματος, κεκοπιακῶς, παρκατηρῶν τὴν περισκελίδα του, ἣν ὁ βόρβορος εἶχε σκληρύνει, καὶ τὰ πεπαλαιωμένα ὑποδήματα του, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ὕδωρ ἔρρεεν ἐπὶ τοῦ πατώματος.

Ἦδη, τετέλεσται. Ὁ Ναντὰς ἐζήτει τίνι τρόπῳ ν' ἀποθάνῃ. Ἡ ὑπερηφανία αὐτοῦ ἐζήπτετο, ἐνόμιζε δὲ ὅτι διὰ τῆς αὐτοχειρίας του θὰ ἐτιμῶρει τοὺς Παρισίους. Ἦτο δύναμις, ἣν ἐν ἐαυτῷ ἠσθάνετο, καὶ οὐδένα εὕρισκεν, ὅστις νὰ μαντεύσῃ αὐτόν, νὰ τῷ δώσῃ τὰ πρῶτα χρήματα, ὧν εἶχεν ἀνάγκην! Ἐνόμιζε τοῦτο λίαν ἀνόητον καὶ ὑπ' ὀργῆς ὁλόκληρος κατελαμβάνετο, κατόπιν δὲ ὑπο μεγίστου ἀλγους, ὁπότεν τὰ βλέμματά του ἔπιπτον ἐπὶ τῶν ἀνωφελῶν βραχιόνων του. Ἐν τούτοις οὐδεμίαν ἐργασίαν ἐφόβιζεν αὐτόν· διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ μικροῦ αὐτοῦ δακτύλου κόσμον ὅλον ἠδύνατο ν' ἀνασηκῇ, καὶ ὅμως ἔμενεν ἐκεῖ ἐν τῇ γωνίᾳ του, καταδεδικασμένος ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ καὶ κατατρυχόμενος ὡς λέων ἐν κλωβῷ. Εἴτα ἡσύχαζεν, εὕρισκε τὸν θάνατον μεγαλειότερον. Εἶχον αὐτῷ ἀφηγηθεῖ, ὁπότεν ἦτο μικρὸς, τὴν ἱστορίαν ἐφευρέτου τινός, ὅστις κατασκευάσας θαυμα-

σίαν μηχανήν, μίαν ἡμέραν κατέθραυσε ταύτην διὰ τῆς σφύρας πρὸ τῆς ἀδιαφορίας τοῦ κοινῷ. Καλῶς! ἦτο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ἔφερεν ἐν ἑαυτῷ νέαν ἰσχύϊν, σπᾶνιον μηχανισμόν διανοίας καὶ θελήσεως, καὶ θὰ κατέστρεφε τὴν μηχανήν ταύτην, θραύων τὸ κρανίον τοῦ ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου.

Ὁ ἥλιος ἔδυνεν ὀπισθεν τῶν μεγάλων δένδρων τοῦ μεγάρου Δανβλιέ, ἥλιος φθινοπωρινός, οὐτινος αἱ χρυσαῖ ἀκτίνες ἤναπτον τὰ κίτρινα φύλλα. Ὁ Ναντὰς ἡγέρθη, ὡς ἐλκόμενος ὑπὸ τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ τούτου τοῦ ἀστέρος. Θὰ ἀπέθνησκεν, εἶχεν ἀνάγκην φωτός. Πρὸς στιγμὴν ἔκλινε. Πολλάκις, ἐν μέσῳ τῶν φυλλωμάτων, εἰς τὴν στροφὴν δεινδοστοιχίας, εἶχε παρατηρήσει νεάνιδα ξανθὴν, ὑψηλὴν, βαδίζουσαν μὲ ὕψος ἡγεμονικόν. Δὲν ἦτο ρομαντικός, εἶχε διέλθει τὴν ἡλικίαν, καθ' ἣν οἱ νέοι εἰς τὰ πενιχρὰ αὐτῶν οἰκηματα ὀνειροπολοῦσιν ὅτι δεσποινίδες ὑψηλοῦ γένους ἔρχονται ἵνα ρίψωσι πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῶν ἔρωτα καὶ περιουσίαν. Ἐν τούτοις, κατὰ τὴν ὑψίστην ταύτην ὥραν τῆς αὐτοχειρίας, ἀνεπόλησε πάραυτα τὴν ὥραίαν, ξανθὴν καὶ ὑπερήφανον ταύτην νέαν. Πῶς ἄρα ὀνομάζετο; ἀλλὰ ταῦτοστιγμὴ συνέσφιξε τοὺς γρόνθους, διότι μῖσος, μῖσος μόνον ἠσθάνετο κατὰ τῶν ἀνθρώπων τοῦ μεγάρου τούτου, διὰ τῶν ἡμιανοίκτων παραθύρων τοῦ ὁποίου ἐβλεπε τὴν πολυτέλειαν, καὶ μανιώδης ἐπιθύρῃσεν:

— ὦ! θὰ ἐπωλούμην, θὰ ἐπωλούμην ἂν μοὶ ἔδιδον τὰ πρῶτα ἑκατὸν χάλκινὰ νομίσματα ἐκ τῆς μελλούσης μου περιουσίας!

Ἡ ἰδέα αὕτη τοῦ νὰ πωληθῇ, τὸν ἐπησχόλησε πρὸς στιγμὴν. Ἄν ὑφίστατο μέρος, εἰς ὃ ἐδάνειζον ἐπὶ τῆς βουλήσεως καὶ τῆς ἐνεργείας, θὰ ἔσπευδεν. Ἐφ' ἑκταζέτο συμφωνίας, ἄνδρα πολιτικόν, ὅστις ἤρχετο ὅπως ἀγοράσῃ αὐτόν, ἵνα τὸν καταστήσῃ ὄργανον, τραπέζιτην μισθοῦντα τὴν διάνοιαν αὐτοῦ. Καὶ ἐδέχετο, περιφρονῶν τὴν τιμὴν, λέγων καθ' ἑαυτὸν ὅτι ἤρκει νὰ ἦ τις ἰσχυρός, ὅπως θριαμβεύσῃ. Εἶτα ἐμειδιᾶσεν. Εὐρίσκει τις νὰ πωληθῇ; Οἱ ἄχρετοι, οἱ τὰς εὐκαιρίας καρποδοκοῦντες, θνήσκουσιν ἐκ δυστυχίας, χωρὶς οὐδέποτε νὰ θέσωσι τὴν χεῖρα ἐφ' ἐνὸς ἀγοραστοῦ. Τότε ἐφοβήθη μήπως καταστῇ δειλός, μήπως ἔλεγε ταῦτα πρὸς τέρψιν μόνον. Καὶ ἐκάθησεν ἐκ νέου, ὀρκισθεὶς νὰ κατακρημνισθῇ ἐκ τοῦ παραθύρου ἐν βαθείᾳ νυκτί.

Τοσοῦτον ὅμως ἦν κεκοπιакώς, ὥστε ἀπεκοιμήθη ἐπὶ τοῦ καθίσματος. Ἀφύπνισθη ἀποτόμως ὑπὸ θορύβου φωνῶν. Ἡ θυρωρὸς μετὰ τινος κυρίας εἰσῆρχοντο εἰς τὸ δωμάτιον αὐτοῦ.

— Κύριε, εἶπεν ἡ θυρωρὸς, ἔλαβ' ἡ τὸ θάρος νὰ ὀδηγήσω...

Παρατηρήσασα ὅμως ὅτι ἐν τῷ δωματίῳ δὲν ὑπῆρχε φῶς, κατήλθε ταχέως ὅπως λάβῃ κηρίον. Ἐφαίνετο γνωρίζουσα τὴν κυρίαν, ἣν ὀδήγει, καλὴν καὶ σεβαστὴν συνάμα.

— Ἴδού, ὑπέλαβεν ἀποσυρμένη. Δύνασθε νὰ ὁμιλήσετε, οὐδεὶς θὰ σᾶς ταράξῃ.

Ὁ Ναντὰς, ὅστις εἶχεν ἐγερθεὶ ἐξαίφνης, ἐκπληκτος παρετήρει τὴν κυρίαν. Αὕτη εἶχεν ἀνυψώσει τὸν μικρὸν πέπλον τῆς. Ἦτο τεσσαράκοντα πέντε ἐτῶν, βραχύσωμος, παχυτάτη, ἔχουσα λευκὸν καὶ κατακόσμητον πρόσωπον εὐλαβοῦς γραίας. Οὐδέποτε εἶχε ἴδει αὐτήν. Ὅπου τὴν προσέφερε τὸ μόνον καθίσμα, ἐρωτῶν αὐτήν διὰ τοῦ βλέμματός, ἐκείνη εἶπεν:

— Ὀνομάζομαι δεσποινὶς Σιν... Ἐρχομαι, κύριε, νὰ σᾶς ὁμιλήσω περὶ σπουδαίας ὑποθέσεως.

Ἐκείνος ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς κλίνης. Ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς ξένης οὐδὲν ἐμάνθανεν. Ἡρξάτο ἀναμένων, ὅπως αὕτη ἐξηγηθῇ. Ἀλλ' ἐκείνη δὲν ἔσπευδε· δι' ἐνὸς βλέμματος διέτρεξε τὸ μικρὸν οἰκημα καὶ ἤρξατο διστάζουσα τίνι τρόπῳ νὰ ἀρξηται τῆς συνδιαλέξεως. Τέλος ὁμίλησε διὰ φωνῆς ἡδυτάτης, καὶ τὰς λεπτὰς αὐτῆς φράσεις διὰ μειδιάματος συνοδεύουσα.

— Κύριε, ἔρχομαι ὡς φίλη... ὅτι περὶ ὑμῶν ἔμαθα πολὺ μὲ συνεκίνησε. Βεβχίως δὲν θὰ μὲ ἐκλάβετε ὡς κατασκοπον. Εἰς πᾶν τοῦτο μόνη ἡ ζωηρὰ ἐπιθυμία τοῦ νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος ὑπάρχει. Γνωρίζω πόσον ἐμοχθήσατε ἐν τῷ βίῳ μέχρι τοῦδε, τὸ θάρος μετὰ τοῦ ὁποίου ἠγωνίσθητε ὅπως εὕρητε θέσιν τινά, καὶ ποῖον τὸ λυπηρὸν ἀποτέλεσμα τοσοῦτων ἀγώνων... Καὶ πάλιν σᾶς ζητῶ συγγνώμην, κύριε, διότι ἀναμειγνύομαι οὕτω ἐν τῷ βίῳ σας. Σᾶς ὀρκίζομαι ὅτι μόνη ἡ συμπάθεια...

Ὁ Ναντὰς δὲν διέκοπτεν αὐτήν, καταληφθεὶς ὑπὸ περιεργίας καὶ σκεπτόμενος ὅτι ἡ θυρωρὸς θὰ εἶχε διηγηθῇ αὐτῇ τὰς λεπτομερείας ταύτας. Ἡ δεσποινὶς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ, καὶ ὅμως ἐζήτην αὕτη περισσοτέρας φιλοφρονήσεως καὶ θωπευτικὰς ἐκφράσεις.

— Εἰσθε νέος εὐρυτάτου μέλλοντος, κύριε. Ἡκολούθησα τὰς ἀποπειράς σας καὶ μεγάλως ἐξεπλάγην ἐκ τῆς ἐπικινετῆς σταθερότητος ὑμῶν ἐν τῇ δυστυχίᾳ. Τέλος, νομίζω ὅτι πολὺ θὰ ὑψωθῇτε ἂν σᾶς ἔτεινέ τις τὴν χεῖρα.

Διεκόπη ἐκ νέου. Ἀνέμενε μίαν λέξιν. Ὁ νέος ἐνόμισεν ὅτι θὰ τῷ προσέφερε θέσιν τινά. Ἀπεκρίνατο ὅτι δέχεται τὰ πάντα. Ἀλλ' αὕτη, ἥδη ὀπόταν ἡ αἰδὼς εἶχε καταπέσει, ἠρώτησεν αὐτὸν θαρραλέως:

— Αἰσθάνεσθε ἀποστροφὴν πρὸς τὸν γάμον;

— Πρὸς τὸ γάμον! ἀνέκραξεν ὁ Ναντὰς. ὦ! Θεέ μου, ποία θὰ ἤθελεν ἐμέ, κυρία... Ἰσως πτωχὴ τις νέα τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἠδύναμην οὕτε νὰ συντηρήσω.

— Ὅχι· νέα ὥραία πολὺ, πολὺ πλουσία, ἡ ὁποία ἔχει λαμπροὺς συγγενεῖς καὶ ἡ ὁποία θὰ σᾶς δώσῃ τὰ μέσα διὰ νὰ φθάσῃτε εἰς ὑψηλὴν περιωπὴν.

Ὁ Ναντὰς δὲν ἐγέλα πλέον.

— Τότε ποία εἶνε ἡ συμφωνία; ἠρώτησεν, ὡς ἐξ ἐνστίκτου καταβιάζων τὴν φωνήν.

— Ἡ νέα αὕτη εἶνε ἔγκυος καὶ πρέπει νὰ ἀναγνωρίσετε τὸ τέκνον, εἶπεν εὐθαρσῶς ἡ δεσποινὶς Σιν λησμονοῦσα τὰς κατανυκτικὰς ἐκφράσεις τῆς, ὅπως ταχύτερον φθάσῃ εἰς τὸ προκείμενον.

Ἡ πρώτη σκέψις τοῦ Ναντὰς ἦτο νὰ ρίψῃ ἔξω τῆς θύρας τὴν μεσίτριαν ταύτην.

— Μοὶ προτείνετε ἀτιμίας, ἐπιθύρῃσεν.

— ὦ! ἀτιμίας, ἀνέκραξεν ἡ δεσποινὶς Σιν ἐπανευροῦσα τὴν γλυκεῖαν αὐτῆς φωνήν, δὲν παραδέχομαι τὴν ἀχρεῖαν ταύτην λέξιν... Τὸ ἀληθές εἶνε, κύριε, ὅτι θὰ σώσετε μίαν οἰκογένειαν ἐκ τῆς ἀπελπισίας. Ὁ πατὴρ ἀγνοεῖ τὸ πᾶν, ἡ ἐγκυμοσύνη εἶνε ὀλίγον προκεχωρημένη. Ἐγὼ συνέλαβα τὴν ἰδέαν νὰ νυμφεύσω ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον τὴν νέαν παρουσιάζουσα τὸν σύζυγον ὡς πατέρα. Ὁ πατὴρ τῆς νέας εἶνε ἱκανὸς ν' ἀποθάνῃ. Τοῦτο μοι τὸ μηχανέυμα θὰ καθηδύνη τὸ τραῦμα· θὰ πιστεύῃ εἰς ἐπανόρθωσιν. Τὸ δυστύχημα εἶνε ὅτι ὁ ἀληθὴς ἀπατεὼν ἐνυμφεύθη. Ἄ! κύριε, ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι παντὰς πᾶσι στερούμενοι ἠθικῆς.

Ἐκείνη ἐπὶ μακρὸν ἠδύνατο νὰ λαλῇ οὕτως. Ὁ Ναντὰς δὲν ἤκουεν αὐτήν πλέον. Διατί λοιπὸν νὰ ἀρνηθῇ; Πρὸ ὀλίγου δὲ ἐζήτην νὰ πωληθῇ; Ἴδού λοιπὸν ἤρχοντο νὰ τὸν ἀγοράσωσιν Ἀνταλλαγή. Ἐδίδε τὸ ὄνομα τοῦ, τῷ ἔδιδον θέσιν. Ἦτο καὶ τοῦτο συνάλλαγμα ὡς τὰ ἄλλα. Παρατήρησε τὴν περισκελίδαν τοῦ κατερυπωμένην ἐκ τοῦ βορβοροῦ τῶν Παρισίων, ἠσθάνθη ὅτι ἀπὸ γῆς δὲν εἶχε φάγει, πᾶσα ἡ ὀργὴ τῶν δύο μηνῶν, οὓς διήλθεν ἐν μέσῳ ἔρευνῶν καὶ ταπεινώσεων, ἐνέπλησε τὴν καρδίαν τοῦ. Τέλος, θὰ ἔθετε τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ κόσμου τούτου, ὅστις τὸν περιεφρόνει καὶ ὥθει αὐτὸν εἰς τὴν αὐτοχειρίαν!

— Δέχομαι, εἶπεν ἀποτόμως.

Εἶτα, ἐζήτησεν ἐκ τῆς δεσποινίδος Σιν καθαράς ἐξηγήσεις. Τί ἐζήτην διὰ τὴν μεσιτείαν τῆς; Ἐκείνη ἀντέστη, εἶπεν ὅτι οὐδὲν ἐζήτην. Ἐν τούτοις κατέληξε ζητήσασα εἰκοσι χιλιάδας φράγκων ἐπὶ τῆς καταβολῆς ἣν θὰ ἔδιδον τῷ νέῳ. Ἐπειδὴ δὲ οὗτος δὲν ἐφιλονεύει διὰ τὴν ζητηθεῖσαν τιμὴν, ἐκείνη ἀφῆθη εἰς διαχύσεις.

— Ἀκούσατε, ἐγὼ σᾶς ἐσκέφην. Ἡ νέα δὲν ἠρνήθη ὅταν σᾶς ὀνόμασα... ὦ! εἶνε λαμπρὰ ὑπόθεσις. θὰ μὲ εὐχαριστήσετε βραδύτερον. Ἡδύναμην νὰ εὕρω καὶ τιτλοῦχον τινά, γνωρίζω ἕνα ὅστις καὶ τὰς χεῖρας θὰ μοὶ ἐρίλει. Ἐπροτίμησα ὅμως νὰ ἐκλέξω ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῆς δυστυχιοῦς αὐτῆς νέας. Τοῦτο θὰ φανῇ ρομαντικώτερον... Ἐπειτα μοὶ ἀρέσκετε. Εἰσθε καλός, ἰσχυρός. ὦ! θὰ προοδεύσετε. Μὴ μὲ λησμονῆτε, εἰμαι ὅλη ὑμέτερα.

Μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης οὐδὲν ὄνομα εἶχε προφερθεῖ. Ὁ Ναντὰς ἠρώτησεν, ἡ δὲ γραῖα κόρη ἠγέρθη καὶ εἶπε, συνιστάω ἑαυτὴν ἐκ νέου,

— Δεσποινὶς Σιν... εἰμαι παρὰ τῷ βαρὼν Δανβιλιέ, ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς βα-

ρόνης, ὡς παιδαγωγός. Ἐγὼ ἀνέθρεψα τὴν δεσποινίδα Φλαβίαν, θυγατέρα τοῦ κυρίου βαρόνου... ἡ δεσποινὶς Φλαβία εἶνε ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος νέα.

Καὶ ἀπεσύρθη, ἀφ' οὗ κρυφίως πως κατέθεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης φάκελλον περιλαμβάνοντα γραμματίον πεντακοσίων φράγκων. Ἦτο προκαταβολὴ ἣν αὐτὴ ἔδιδε διὰ τὰς πρώτας δαπάνας. Ὁ Ναντὰς μείνας μόνος, διηυθύνῃ εἰς τὸ παρὰ θυρον. Τὸ σκότος ἦτο πυκνὸν μόνον ὁ ὄγκος τῶν δένδρων διεκρίνετο ἐπὶ τῆς ἀμαυρᾶς προσόψεως τοῦ μεγάρου ἐπωτίζετο ἐν παρὰ θυρον. Οὕτω λοιπόν, ἦτο ἡ ξανθὴ ἐκείνη νέα ἥτις περιεφέρετο μετὰ βῆμα βασιλίσσης καὶ ἥτις ἀπηξίου νὰ θεωρήσῃ καὶ αὐτόν. Ἀλλὰ, αὐτὴ ἡ ἄλλη, τί ἐμελλεν αὐτόν! Ἡ γυνὴ δὲν εἰσῆρχετο ἐν τῇ συμφωνίᾳ. Τότε ὁ Ναντὰς ἀνύψωσε τοὺς ὀφθαλμούς ὑψηλότερον, ἐπὶ τῶν ἐν τῷ σκότει βομβούντων Παρισίων, ἐπὶ τῶν κρηπιδων, τῶν ὁδῶν, τῶν σταυροδρομιῶν τῆς ἀριστερᾶς ὁχθῆς, φωτιζομένων ὑπὸ τῶν ἀναπληδόντων φλογῶν τοῦ ἀεριοφωτός. Τότε ἐγένετο θαρραλέος καὶ μέγας, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς Παρισίους:

— Τώρα εἰσθε ἰδικοὶ μου!

Β'

Ὁ βαρόνος Δανβιλιέ εὐρίσκετο ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἐν ἣ αὐτὸς ἐνδικαιτᾶτο καὶ ἥτις ἦτο δωμάτιον ὑψηλὸν καὶ ἐπιβλητικόν, ἐστρωμένον διὰ δερμάτων καὶ κεκοσμημένον δι' ἀρχαίων ἐπιπλῶν. Ἀπὸ τῆς προχθῆς ἔμενεν ὡς κεραυνόπληκτος ἀπὸ τῆς ἱστορίας τῆς ἀτιμίας τῆς Φλαβίας, ἣν ἡ δεσποινὶς Σιν εἶχε διηγήθει αὐτῷ. Μάτην ἡ παιδαγωγὸς εἶχε μετὰ προφυλάξεως πολλῆς ἐκθέσει τὰ γεγονότα, ὁ γέρον ἔκλινεν ὑπὸ τὸ τραῦμα, καὶ μόνῃ ἡ ἰδέα τῆς θαρραλείας, ἣν ὁ ἀπατεὼν θὰ προσέφερεν ἴσως, συνεκράτει αὐτόν. Τὴν πρωτὴν ἐκείνην ἀνέμενε τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἀνθρώπου, ὃν δὲν ἐγνώριζε καὶ ὅστις τῷ ἀνῆρχε τὴν θυγατέρα του. Ἐσήμανε τὸν κώδωνα.

— Ἰωσήφ, ἀναμένω ἕνα νέον τὸν ὁποῖον θὰ εἰσαγάγῃς ὅταν ἔλθῃ... Ἄν παρουσιασθῇ ἄλλος τις εἰπὲ ὅτι δὲν εἶμαι ἐδῶ.

Καὶ μόνος, παρὰ τὴν ἐστίαν, ἀφέθη εἰς πικρὰς σκέψεις. Εἰς υἱὸς κτίστου, εἰς πειναλέος, ὅστις οὐδεμίαν κατεῖχε θέσιν εὐπρόσωπον! Ἡ δεσποινὶς Σιν ἔλεγεν ὅτι εἶνε νέος μέλλοντος, πόση ὁμῶς, πόση αἰσχύνῃ διὰ μίαν οἰκογένειαν, ἥτις μέχρι τοῦδε ἦτο ἀκηλίδωτος! Ἡ Φλαβία μετὰ παραφοράς σχεδὸν εἶχε ρίψει πᾶν τὸ σφάλμα εἰς ἐαυτήν, ὅπως μὴ ἡ παιδαγωγὸς ὑποστῇ τὴν ἐλαχίστην ἐπίπληξιν. Μετὰ τὴν λυπηρὰν ταύτην ἐξήγησιν ἔμενεν ἐν τῷ δωματίῳ τῆς, ὁ βαρόνος δὲν ἤθελε νὰ ἐπανίδῃ αὐτήν. Ἐπεθύμει, πρὶν ἡ συγχωρήσῃ, νὰ κανονίσῃ αὐτὸς αὐτὸς τὴν τρομερὰν ταύτην ὑπόθεσιν. Εἶχε λάβει τὰς ἀποφάσεις πάσας. Ἀλλ' ἡ κόμη αὐτοῦ ἦτο πάλλευκος ἤδη, καὶ ἐκ τῆς ἐξασθενήσεως τοῦ γήρατος ἡ κεφαλὴ του ἔτρεμε.

— Ὁ κύριος Ναντὰς, ἀνήγγειλεν ὁ Ἰωσήφ.

Ὁ βαρόνος δὲν ἠγέρθη, ἀλλ' ἐστράφη καὶ παρατήρησεν ἀτενῶς τὸν ἐρχόμενον. Ὁ Ναντὰς, εὐφρῶς πράττων, δὲν εἶχε περιβληθεὶ διὰ νέων ἐνδυμάτων. Εἶχεν ἀγοράσει ἐπιγονατίδα καὶ ἐπανωφόριον μελανοῦ χρώματος, ἀλλὰ καθαρὰ εἰσέτι, καίτοι ἐφθαρμένα. Οὕτως ὁμοιάζετο πρὸς σπουδαστὴν πτωχόν, ἀλλὰ προνοητικόν δὲν εἶχεν ὕψος τυχοδιώκτου. Ἔστη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου καὶ ἀνέμεινε ὀρθίος, ἄνευ ὁμῶς ταπεινώσεως.

— Σεῖς λοιπόν εἰσθε, κύριε, ἐφέλλισεν ὁ γέρον.

Δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξακολουθήσῃ πνιγόμενος ὑπὸ τῆς συγκινήσεως ἐφοβεῖτο μήπως ἡ βία παραφέρῃ αὐτόν. Μετὰ τινα σιγὴν εἶπεν ἀπλῶς:

— Κύριε, ἐπράξατε χειρίστην πράξιν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ναντὰς ἠθέλησε νὰ ὑπερασπίσῃ ἐαυτόν, ἐπανελάβετο μετὰ ζωηροτέρου τόνου:

— Χειρίστην πράξιν... Οὐδὲν ἐπιθυμῶ νὰ γνωρίζω, καὶ σὰς παρακαλῶ μὴ ζητήσετε νὰ μοι δώσητε ἐξηγήσεις. Καὶ ἂν αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ ἡ θυγάτηρ μου ἐρίπτετο εἰς τὰς ἀγκάλας σας, τὸ ἔγκλημα σας εἶνε τὸ αὐτό... Οἱ κλέπται, μόνοι οἱ κλέπται εἰσχωροῦσιν οὕτω βιαίως ἐν ταῖς οἰκογενεαῖς.

Ὁ Ναντὰς ἔκλινεν ἐκ νέου τὴν κεφαλὴν.

— Πολὺ εὐκόλως ἐκερδίσατε τὴν προῖκα ἐν τῇ ἐνέδρᾳ, διότι ἦτο ἐνέδρα, ἐν τῇ ὁποίᾳ εἰσθε βέβαιος ὅτι θὰ συνελαμβάνετε καὶ τὴν κόρην καὶ τὸν πατέρα.

— Ἐπιτρέψατε, κύριε... εἶπεν ὁ νεανίας παραφερόμενος.

Ἀλλ' ὁ βαρόνος ἐκίνησε τρομερῶς τὴν χεῖρα.

— Τί, τί θέλετε λοιπόν νὰ σὰς ἐπιτρέψω;... Σεῖς δὲν θὰ ὁμιλήσετε ἐδῶ. Σὰς λέγω ὅ,τι ὀφείλω νὰ σὰς εἶπω καὶ ὅ,τι ὑποχρεοῦσθε ν' ἀκούσετε, ἀφ' οὗ παρουσιάζεσθε ἐνώπιόν μου ὡς ἔνοχος... Μετὰ ἡτιμάσατε. Ὁ οἶκός μου, ἡ οἰκογένειά μας ὑφίσταται πρὸ τριῶν αἰώνων χωρὶς νὰ φέρῃ τὸ ἐλάχιστον στίγμα ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ βλέπετε τὴν παναρχαίαν τιμὴν, τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν; Ταῦτα πάντα, κύριε, κατεσπιλώσατε σεῖς. Ὁλίγου δεῖν ν' ἀποθάνω, καὶ σήμερον τρέμουσιν αἱ χεῖρές μου, ὡς ἐὰν ἤμην δέκα ἔτη πρεσβύτερος... Σιωπήσατε καὶ ἀκούσατέ με.

Ὁ Ναντὰς ἦτο ὠχρότατος. Βαρύτατον μέρος εἶχεν ἀναλάβει. Ἐν τούτοις ὡς πρόφασιν ἠθέλησε νὰ προτείνῃ τὴν ὑπὸ τοῦ παθους ἀποτύφλωσιν.

— Ἡμῖν ἔξω φρενῶν, ἐψιθύρισε, προσπαθῶν νὰ ἐφεύρῃ μυθιστορίαν τινα. Δὲν ἠδυνήθη νὰ ἰδῇ τὴν δεσποινίδα Φλαβίαν...

Εἰς τὸ ὄνομα τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὁ βαρόνος ἀνηγέρθη καὶ διὰ κεραυνοβόλου φωνῆς ἀνέκραξε:

— Σιωπήσατε! Σὰς εἶπον οὐδὲν ἐπιθυμῶ νὰ μάθω. Ἡ ἡ θυγάτηρ μου σὰς ἐζήτησε, ἡ σεῖς ἐσαγνεύσατε ἐκείνην, τοῦ-

το δὲν ἀφορᾷ ἐμέ. Οὔτε ἐξ ὑμῶν ζητῶ ἐξηγήσεις, οὔτε ἐξ αὐτῆς ἐζήτησα. Φυλάξατε ἀμφοτέρους τὰς ἐξομολογήσεις σας, ἐγὼ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ εἰσέλθω ἐν τῷ ρύθμῳ τούτῳ.

Ἐπανεκάθησε, τρέμων, καταβεβλημένος. Ὁ Ναντὰς ἔκλινε, βαθέως τεταραγμένος, παρὰ τὸ κράτος, ὅπερ ἐφ' ἑαυτοῦ ἐζήσκει. Μετὰ τινα σιγὴν, ὁ πρεσβύτερος ὑπέλαβε διὰ φωνῆς ξηρᾶς, φωνῆς ἀνθρώπου πραγματευομένου ὑπόθεσιν τινα:

— Σὰς ζητῶ συγγνώμην, κύριε. Εἶχον ἀποφασίσαι νὰ τηρήσω ψυχραιμίαν. Δὲν ἀνήκετε σεῖς εἰς ἐμέ, ἀλλὰ ἐγὼ εἰς ὑμᾶς, ἀφ' οὗ εὐρίσκομαι ὑπὸ τὴν διακρίσιν σας. Ἦλθετε ὅπως μοι προσφέρετε συμβιβασμόν, ὅστις ἤδη κατέστη ἀναγκαῖος. Συμβιβασθῶμεν, κύριε.

Καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης προσεποιήθη δικηγόρον θέλοντα εἰρηνικῶς νὰ κανονίσῃ ὑπόθεσιν αἰσχυρὰν, ἥτις τῷ προξενεῖ ἀηδίαν.

Ἐλεγεν ἡσύχως:

— Ἡ δεσποινὶς Φλαβία Δανβιλιέ ἐκληρονόμησεν ἐκ τῆς μητρὸς τῆς ποσὸν διακοσίων χιλιάδων φράγκων, ὅπερ θὰ ἐλάμβανε τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου αὐτῆς. Τὸ ποσὸν τοῦτο παρήγαγε τόκους. Ἐκτὸς τούτου, ἰδοὺ οἱ λογαριασμοὶ τῆς ἐπιτροπείας, ὅπως λάβητε γινώσκιν.

Ἐλαβεν ἔγγραφα καὶ ἀνέγνωσεν ἀριθμούς. Μάτην ὁ Ναντὰς ἐπειράθη νὰ ἐμποδίσῃ αὐτόν. Ἦδη ὑπὸ συγκινήσεως κατελαμβάνετο ἐνώπιον τοῦ γέροντος τούτου, τόσοῦ ἀπλοῦ καὶ δικαίου, ὅστις ἀφ' οὗ κατέστη ἥρεμος ἐφαίνετο αὐτῷ μάλλον μέγας.

— Τέλος, εἶπε καταλήγων, ἐν τῷ συμβολαίῳ, ὅπερ τὴν πρωτὴν ταύτην συνέταξα, δωροῦμαι ὑμῖν διακοσίας χιλιάδας φράγκων, ἅτινα θὰ λάβετε ἐκ τοῦ τραπεζίτου μου τὴν ἐπαύριον τοῦ γάμου.

— Ἀλλὰ, κύριε, εἶπεν ὁ Ναντὰς, δὲν σὰς ζητῶ χρήματα, τὴν θυγατέρα σας μόνην θέλω...

Ὁ βαρόνος διέκυψεν αὐτόν.

— Δὲν ἔχετε δικαίωμα ν' ἀρνηθῆτε, ἡ δὲ θυγάτηρ μου δὲν δύναται νὰ νυμφευθῇ ἄνδρα πτωχότερον αὐτῆς... Τὴν προῖκα, ἣν δι' αὐτὴν προώριζα, δίδω εἰς ὑμᾶς. Ἰσως ἐνομιζατε ὅτι θὰ ἔχω περισσότερα νὰ σὰς δώσω, ἀλλὰ με νομιζοῦσι πλουσιώτερον ἀφ' ὅ,τι πραγματικῶς εἶμαι, κύριε.

Ὁ νεανίας ἔμεινε ἀναυδὸς ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης σκληρότητος, ὁ δὲ βαρόνος περαίνων τὴν συνέντευξιν ἐσήμανε τὸν κώδωνα.

— Ἰωσήφ, εἶπε εἰς τὴν δεσποινίδα νὰ ἔλθῃ ἐν τῷ δωματίῳ μου.

Ἀνηγέρθη, δὲν προσέφερε λέξιν πλέον, καὶ ἐβάδιζε βραδέως. Ὁ Ναντὰς ἔμενε ὀρθίος καὶ ἀκίνητος. Ἐξηπάτα τὸν γέροντα τοῦτον, ἡσθάνετο ἑαυτὸν μικρόν καὶ ἀνίσχυρον ἐνώπιον τοῦ πρεσβύτου. Τέλος, ἡ Φλαβία εἰσῆλθε.

— Κόρη μου, εἶπεν ὁ βαρόνος, ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος αὐτός. Ὁ γάμος θὰ τελεσθῇ κατὰ τὴν νόμιμον προθεσμίαν.

Καὶ ἀνεχώρησεν. Ἀφῆκεν αὐτοὺς μόνους,

ὥσπερ δι' αὐτὸν ὁ γάμος ἦτο τετελεσμένος. Ὅποταν ἡ θύρα ἐκλείσθη, σιγὴ ἐπεκράτησε. Ὁ Ναντὰς καὶ ἡ Φλαβία παρετήρουν ἀλλήλους. Τῷ ἐφάνη ὠραία λίαν, μὲ τὸ ὠχρὸν καὶ ἀγέρωχον πρόσωπόν της, μὲ τοὺς μεγάλους φαιούς ὀφθαλμούς αὐτῆς ἀνυψωμένους. Ἰσως εἶχε κλαύσει τρεῖς ἡμέρας καθ' ἃς διέμεινε κεκλεισμένη ἐν τῷ δωματίῳ της· ἀλλ' ἡ ψυχρότης τῶν παρειῶν της κατέψυξε τὰ ἑαυτῆς δάκρυα. Ὡμίλησε πρῶτη.

— Λοιπὸν, κύριε, ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ ἐτελείωσε ;

— Μάλιστα, κυρία, ἀπεκρίνατο ξηρῶς ὁ Ναντὰς.

Ἡ νέα ἐποιήσατο ἀκούσιον κίνημα περιφρονήσεως, περιβάλλουσα αὐτὸν διὰ τοῦ βλέμματός της, ὅπερ ἐζήτηε ν' ἀνεύρη ἐν αὐτῷ τὴν ταπεινὴν καταγωγὴν του.

— Ἐχει καλῶς, ὑπέλαβεν αὐτὴ. Ἐφροδύμην μήπως οὐδέναν εὗρισκον νὰ ἐξαγοράσω οὕτω.

Ὁ Ναντὰς τότε ἠσθάνθη πᾶσαν τὴν περιφρονήσιν δι' ἧς ἐκείνη κατεβάρυνεν αὐτόν, ἀλλ' ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν. Ἄν ἔτρεμεν ἐνώπιον τοῦ πατρὸς δὲν ἐνόει νὰ κλίνη καὶ πρὸ τῆς κόρης, ἥτις ἦτο συνένοχος αὐτοῦ.

— Συγγνώμην, κυρία, εἶπεν ἡρέμα καὶ μετὰ πολλῆς τῆς εὐγενείας, νομίζω ὅτι ἀπατάσθε ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ἥτις παρήγαγεν εἰς ὑμᾶς ἀμφοτέρους, ὅ,τι καλεῖτε νῦν ἀγοραπωλησίαν. Ἐννοῶ ὅτι ἀπὸ σήμερον εἰμεθα ἴσοι...

— Ἀ! ἀληθῶς, διέκοψεν ἡ Φλαβία μετὰ περιφρονητικοῦ μειδιάματος.

— Βεβαίως, καθ' ὅλα ἴσοι... Ἐχετε ἀνάγκην ὀνόματος ὅπως καλύψετε σφάλμα, τὸ ὁποῖον δὲν τολμῶ νὰ κρίνω, καὶ σὰς δίδω τὸ ἰδικόν μου. Ἐξ ἄλλου, καὶ ἐγὼ ἔχω ἀνάγκην κεφαλῶν, κοινωνικῆς θέσεως, ὅπως ἐπιτύχω εἰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις, σὲς δὲ μοὶ δίδετε τὰ κεφάλαια ταῦτα. Εἴμεθα ἀπὸ τοῦδε συνέταιροι νὰ ἴσας καταβολάς, καὶ ὀφείλομεν μόνον νὰ εὐχαριστήσωμεν ἀλλήλους διὰ τὴν ἀμοιβαίαν ταύτην ἐξυπηρέτησιν.

Ἐκείνη δὲν ἐμειδία πλέον· ἡ παρωγισμένη αὐτῆς ὑπερηφανία ἀνέλαμψεν ἐπὶ τοῦ μετώπου της, καὶ ὁμως δὲν ἀπεκρίνατο. Μετὰ τινα σιγὴν ὑπέλαβε :

— Γνωρίζετε τοὺς ὄρους μου ;

— Ὅχι, κυρία, εἶπεν ὁ Ναντὰς ἡρεμώτατος, εἰπῆτε αὐτοὺς, ἐγὼ δ' ἐκ τῶν προτέρων σὰς λέγω ὅτι θὰ τοὺς δεχθῶ.

Τότε αὐτὴ ὠμίλησε σαφῶς χωρὶς διασταγμὸν καὶ χωρὶς νὰ ἐρυθρίασῃ.

— Θὰ εἰσθε σύζυγός μου μόνον ψιλῷ ὀνόματι. Θὰ ζῶμεν τελείως κεχωρισμένοι. Θὰ ἐγκαταλείψετε πάντα ἐπ' ἐμοῦ δικαιώματα, ἐγὼ δὲ οὐδὲν καθῆκον πρὸς ὑμᾶς θὰ ἔχω.

Ἐν ἐκείτῃ φράσει, ὁ Ναντὰς κατένευε. Τοῦτο ἐπεθύμει προσέθηκε δέ :

— Ἐὰν ἐνόμιζα ἑαυτὸν φιλόφρονά, θὰ ἔλεγον ὑμῖν ὅτι ὅροι τοιοῦτοι μὲ καταθραύουσιν. Ἀλλ' ἃς ἀφίσωμεν φιλοφρονήματα ἀνούσια. Μετὰ χαρὰς βλέπω ὅτι ἔχετε τὸ θάρρος τῶν ἀμοιβαίων ἡμῶν κα-

ταστάσεων. Εἰσερχώμεθα ἐν τῷ βίῳ δι' ἀτραποῦ ἄνευ ἀνθῶν... Ἐν μόνον ἐξ ὑμῶν ἀπαιτῶ, κυρία, νὰ μὴ καταχρασθῆτε τῆς ἐλευθερίας σας, ὥστε ν' ἀναγκασθῶ νὰ παρέμβω ἐγώ.

— Κύριε ! εἶπεν ἡ Φλαβία ἡς βεβαίως ἡ ὑπερηφανία ἐτρώθη.

Ἐκείνος τότε ἰκέτευεν αὐτὴν νὰ μὴ ὀργισθῇ. Ἡ θέσις τῶν ἡτο λεπτῇ ἔπρεπεν ἀμφοτέροι νὰ ἀνεχθῶσιν ὑπαινιγμούς τινας, διότι ἄνευ τούτου ἡ συνεννόησις καθίστατο ἀδύνατος. Δὲν ἐπέμεινε λοιπὸν πλείοτερον. Ἡ δεσποινὶς Σιν εἶχεν αὐτῷ διηγηθεῖ, ἐν δευτέρᾳ συνεντεύξει, τὰ κατὰ τὴν Φλαβίαν. Ὁ διαφθορεὺς αὐτῆς ἦτο εἰς ὀνόματι δὲ Φουδέτ, σύζυγος ἥδη μιᾶς τῶν ἐν τῷ μοναστηρίῳ προσφιλῶν τῆς κόρης. Ἐνα Μαῖον ἐκεῖνος ἔμεινε παρ' αὐτοῖς, ἐν τῇ ἐξοχῇ, ἡ δὲ Φλαβία εἶχε εὗρεθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἀνθρώπου. τούτου, χωρὶς κἄν νὰ ἔχη συνειδησιν πῶς συνέβη τοῦτο. Ἡ δεσποινὶς Σιν ἔλεγεν ὅτι ἦτο σχεδὸν βίαισμός.

Ἀποτόμως ὁ Ναντὰς ἐποιήσατο κίνημα φιλικόν. Ὡς πάντες οἱ ἔχοντες συνειδησιν τῆς ἑαυτῶν ἰσχύος, ἐπεθύμει νὰ ᾖ ἀγαθός.

— Δὲν γνωρίζομεν ἀλλήλους, κυρία, ἀνέκραξεν, ἀλλ' ἔχομεν ἄδικον νὰ αἰσθανώμεθα ἐκ πρώτης ὄψεως ἀποστροφὴν... Ἰσως εἰμεθα πεπλασμένοι οἱ εἰς διὰ τὸν ἕτερον... Βλέπω ὅτι μὲ περιφρονεῖτε, καὶ τοῦτο διότι ἀγνοεῖτε τὴν ἱστορίαν μου.

Τότε ἐλάλησε πυρετωδῶς, ἀφηγήθη τὴν ἐν Μασσαλίᾳ φιλοδοξίαν του καὶ τὸν πόνον τῶν ἐπὶ δύο μῆνας ἀνωφελῶν ἀγῶνων αὐτοῦ ἐν Παρισίοις. Εἶτα κατέδειξε τὸ μίσός του κατὰ τῶν κοινωνικῶν θέσεων, ἐντὸς τῶν ὁποίων οἱ κοινότεροι τῶν ἀνθρώπων κυλινδρῶνται. Τίς ἀνάγκη τί θὰ ἔλεγεν ὁ ὄχλος, ἀφ' οὗ τὸν ὄχλον αὐτὸν θὰ τὸν καταπαῖτε !

Προέκειτο ν' ἀνυψωθῇ. Ἡ παντοδυναμία ἐκαλυπτε τὰ πάντα. Θαυμασίως περιεγραφε τὸν βίον, τὸν ὑψηλὸν αὐτοῦ βίον, ἐν τῷ μέλλοντι. Οὐδὲν πλέον ἐμπόδιον ἐρυθρεῖτο, οὐδὲν ἰσχύος ἰσχυρότερον θὰ ἦτο ἰσχυρός, θὰ καθίστατο εὐτυχής.

— Μὴ νομίζετε ὅτι τὸ ποταπὸν συμφέρον μὲ ὥθησε, προσέθηκε. Δὲν πωλοῦμαι ἀντὶ τῶν χρημάτων σας. Τὰ χρήματά σας λαμβάνω μόνον ὡς μέσον δι' οὗ θὰ ἀνυψωθῶ... Ὡ! ἂν ἐγνωρίζετε τί αἰσθάνομαι ἐν' ἐμοί, ἂν ἐγνωρίζετε τὰς φλογερὰς νύκτας, ἃς διήλθον ἀναπλάττων τὸ αὐτὸ ὄνειρον, ὅπερ ἀκαταπαύστως ἡ πραγματικότης τῆς ἐπαύριον ἀφήρηκε, τότε ἡθέλετε μεθ' ὑπερηφανίας ἡθέλετε στηριχθεῖ εἰς τὸν βραχίονά μου, λέγουσα καθ' ἑαυτὴν ὅτι μοὶ παρέχετε τὰ μέσα νὰ γαίνω καὶ τι !

Ἐκείνη ἀκίνητος ἤκουεν αὐτοῦ. Τὸν νέον κατεβατάνιζε ζήτημα, ὅπερ ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν προσεπαθεῖ νὰ λύσῃ, τὸ ἐξῆς : Εἶχε παρατηρήσει αὐτὸν ἐν τῷ παραθύρῳ του ἡ Φλαβία, ἀφ' οὗ τὸσον ταχέως ἐδέχθη αὐτόν, ὅταν ἡ δεσποινὶς Σιν προέφερε τὸ ὄνομά του ; Κατελήφθη ὑπὸ τῆς παραδόξου ιδέας ὅτι ἡ νέα θὰ ἠγάπα αὐτὸν ρομαντικῶς, ἂν καὶ μετὰ

περιφρονήσεως εἶχεν ἀπορρίψει τὰς προτάσεις τῆς παιδαγωγοῦ.

Ἐσίγησεν. Ἡ Φλαβία ἔμεινε ψυχρά. Εἶτα, ὥσπερ μὴ εἶχεν αὐτῷ προτείνει τοὺς ὄρους της, ἐπανέλαβε ξηρῶς :

— Λοιπὸν, θὰ εἰσθε σύζυγός μου ψιλῷ ὀνόματι, θὰ ζῶμεν κεχωρισμένοι, θὰ ἔχω ἐλευθερίαν ἀπόλυτον.

Ὁ Ναντὰς τότε ἔλαβε πάλιν τὸ φιλόφρον ὕφος του καὶ τὴν βραχεῖαν φωνὴν ἀνθρώπου διαπραγματευομένου.

— Εἶμαι σύμφωνος, κυρία.

Καὶ ἀπεσύρθη, δυσηρεστημένος ἐξ ἑαυτοῦ. Πῶς λοιπὸν ἔσχε τὴν ἀφρονα ἐπιθυμίαν νὰ προσπαθῇ νὰ καταπείσῃ τὴν γυναικα ταύτην ; Ἦτο αὕτη ὠραία λίαν, καλλίτερον νὰ μὴ ὑπῆρχεν οὐδὲν κοινὸν μεταξὺ αὐτῶν, ὅπως μὴ ἐν τῷ βίῳ τὸν παρενοχλῇ.

[Ἐπεται συνέχεια].

I. Δ. Ζ.

Εἰς τὸ Γραφεῖον

Τῶν ἐκλεκτῶν μυθιστορημάτων

Πωλοῦνται τὰ ἐξῆς βιβλία :

[Αἱ ἐν παρενθέσει τιμαὶ σημειοῦνται χάριν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἐπιθυμούντων νὰ ἀποκτίσωσιν αὐτά, ἐλευθέρως ταχυδρομικῶν τελῶν].

«Οἱ Ἀγῶνες τοῦ Βίου: Σέργιος Πανίνης», μυθιστόρημα βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας... Δραχ. 2 [2.20]

«Κωμῳδαί» ὑπὸ Ἀγγ. Βλάχου Δρ. 2 [2.20]

«Ὁ Γονεὺς Κορδούβιος ἡ ἱ Γρανάδα ἀνακτηθεῖσα» μυθιστόρημα Δρ. 1.50 [1.70]

«Ἀνθρώπος τοῦ Κόσμου», Ἀθηναῖκη μυθιστορία, ὑπὸ Γρ. Δ. Ξενοπούλου. Δρ. 2 (2.20)

«Ἑλληνικαὶ Σκηναὶ» ὑπὸ Ἀγγέλου Βροσφίου, μετάφρ. ὑπὸ Π. Πανᾶ [τόμ. 2] Δρ. 5 [5.50]

«Ἡ Ναζὶζ Μαριάνη» μυθιστόρημα πρωτότυπον... Δρ. 1.30 (1.50)

«Περὶ δέξας τῆς Γῆς εἰς 80 ἡμέρας» μυθιστόρημα Ἰουλίου Βέρν... Δρ. 1.70 (2)

«Ὁ Ἀρχὼν τοῦ Κόσμου», μυθιστόρημα εἰς 6 τόμους... Δρ. 8 (9)

«Αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τῆς Πομπηίας» μετάφρ. Γ. Κ. Ζαλακώστα... Δρ. 4 (4.50)

«Ἐξομολόγησις ἐνὸς Ἀββᾶ» μυθ. Δρ. 150 (160)

«Τυχάιον Συμβάν», διήγημα πρωτότυπον, ὑπὸ Λεωνίδα Π. Κανελλοπούλου... Δρ. 1 (1.10)

«Τὰ Ὑπερᾶ τῶν Παρισίων», μυθιστορία Pierre Zaccone... Δρ. 4 (4.20)

«Τὸ τέκνον τοῦ Ἐραστοῦ» καὶ «Ἡ ἀνυψωμένη» (τόμοι 2. σελ. 750), μυθιστορία Α. Matthey (Arthur Arnold) Δρ. 3.50 (4)

«Τὸ φρούριον τοῦ Καρρύου» καὶ τὸ «ἄνθος τῆς Ἀλόνης» (τόμοι 2. σελ. 700) μυθιστορία I Φ. Σμιθ. Δρ. 3.25 (3.75)

«Ὁ Ἀδικηθεὶς Ρογέρ», μυθιστορία Ἰουλίου Μαρῦ, 2 τόμοι ἐκ 686 σελίδων, δ. αχ. 3 (3.40)

«Ἀττικαὶ Νύκτες». Δράματα... Ποίσεις Σ. Ν. Βασιλειάδου... 2 (2.20)

«Ἑλπινίκη» ἔθμα Κωνσταντινουπόλεως, πρωτότυπος κοινωνικὴ μυθιστορία ὑπὸ Ἐπαμεινώνδα Κυριακίδου... Δρ. 5 (5.30)

«Τὸ Τριακοσιᾶραχμον» Ἐπαθλόν. Γρηγορίου Δ. Ξενοπούλου... λεπ. 50 (60)

«Παλαιὰ Ἀμαρτία» λυρικὴ συλλογὴ, ὑπὸ Δημ. Γρ. Καμπούρογλου... Λεπτ. 60 (70)

«Τὰ Δράματα τῶν Παρισίων», μυθιστορία Ponson-De-Terrail, τόμοι ὀκτώδεως 3 Δρ. 6 (7)

«Αἱ Φύλακες τοῦ Θεσαυροῦ», μυθιστορία Ἐμμ. Γονζαλὲς... Δρ. 1.50 (1.70)

«Ἡ Παναγία τῶν Παρισίων», μυθιστορία Βίκτωρος Οὐγγὺ, μετάφρ. I. Καρασσούδα τόμοι 2) ... Δρ. 4 (4.30)